

ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ

**Տ. ՎԱՐԴԱՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՆԱՎԱՍԱՐԴՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ԴԱՏԱՎՈՐԻ ԿԻՐԱԿԻՆ ՄԱՏՈՒՑՎԱԾ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**
(6 մարտի, 2016 թ.)

Յանուն Հոր և Որդույ և Հոգույն Սրբոյ. ամէն:

Սիրելի՛ Հավատացյալ քույրեր եւ եղբայրներ,

Մեր կյանքում, ինչպես ամեն մի մեծ իրադարձություն ուշադիր, քննողական եւ մանրակրկիտ պատրաստություն է պահանջում, այնպես էլ Հարություն Համաքրիստոնեական տոնից առաջ մեզ մեր Եկեղեցին հրավիրել է Մեծ Պաշտօնի Հոգեւոր ճամփորդության՝ դեպի մեր իսկ անձնական կյանքը: Մեր Եկեղեցին մեզ հիշեցրեց, որ Տերն իր արարաչագործության, սիրո, իմաստության, անսահմանության աղբյուրից Հավիտենությունը ստեղծեց եւ դրախտային եղեմական պարտեզը պարզեց մեզ, իսկ մենք անհնազանդության, Աստծո խոսքը մեր կյանքում կենդանի չպահելու հետեւանքով զրկվեցինք եւ հեռացվեցինք այդ երանական վիճակից: Սակայն Տերը, երբեք ու երբեք մարդուն չլքեց եւ միայնակ չթողեց, այլ եկավ, որպեսզի, իբրեւ ճշմարիտ Խոսք եւ կյանքի կատարյալ ու ճշմարիտ օրինակ, մեզ ուղենշի ու սովորեցնի վերադարձի եւ վերականգնման ճամփան: Իր երկրավոր կյանքի կարճ ժամանակում, սակայն, Նա մեզ սովորեցրեց, թե ինչպես պետք է անցկացնենք մեր կյանքն իբրեւ տնտեսներ, ինչպես կարող ենք նյութից բարիք ստանալ եւ այն գործածել՝ իբրեւ Հոգու կենդանության ճանապարհ:

Այսօր հինգերորդ կիրակին է Մեծի Պահոց, եւ մեր Եկեղեցին մեզ ուսուցանում է Տիրոջ պատմած առակներից մեկը՝ Դատավորի առակը: Պատմում է. «Մի քաղաք կար, որտեղ դատավոր կար, ով չէր երկչում

Աստծուց եւ չէր ամաչում մարդկանցից: Անզգամ էր դարձել իր կյանքով, որովհետեւ իր կյանքի համար միայն նյութական արժեքներն էին կարեւոր» (Հմմտ. Ղուկ. ԺԸ. 2): Առակը շարունակելով՝ Տերը հակադրական մի կերպար է ներկայացնում՝ ասելով, որ այդ նույն քաղաքում կար մի այրի կին, ով հանապազ, առանց տրտնջալու, առանց հոգնելու դիմում է դատավորին, որպեսզի իր ոսոխի, թշնամու դեմ իր դատը տեսնի: Ի վերջո այս հարատեւության, այս համառության արդյունքում դատավորը վճռում է, որ այդ այրի կնոջ դատը տեսնի (Հմմտ. Ղուկ. ԺԸ. 3-5):

Սիրելի՛ հավատացյալներ, Մեր Եկեղեցու հայրերը հատուկ են ընտրել այս առակները, որոնց օգնությամբ նպատակ ունեն լուսավորելու մեր կյանքը, քանզի մեր միտքը հանապազ պայքարի մեջ է հոգու եւ խղճի ձայնի դեմ: Երբ մեր կյանքը նյութի մեջ անզգամանում է, մեղքի մեջ հարատեւում է, հեռանում է Աստծո հավիտենություն, երանության վիճակից, դադարում է լսել խղճի ձայնը: Ուրեմն՝ մեր միտքը դառնում է անիրավ դատավոր, ով իբրեւ այս կամ այն երեւույթի հանդեպ անհապաղ վճիռ կայացնող՝ առաջնորդվում է եսականտրոն վիճակից: Սակայն մեզ Տերը սովորեցնում է, որ հանապազօրյա աղոթքի ճամփան կարող է վերականգնել ազնիվ խղճի հարատեւ ահազանգի ձայնը եւ մեր միտքը նորոգել՝ արդարամիտ որոշումներ կայացնելու համար. ի վերջո հարատեւ աղոթքով Տերը հատուցելու եւ վերականգնելու է մեր հաղորդությունն իր հետ:

Պահքը, սիրելի՛ հավատացյալներ, ֆիզիկական ժուժկալություն, չափավորության ճանապարհով հոգեւոր պահեցողության հասնելու մի ճանապարհ է. եթե մենք մեր առօրյա կյանքում չենք ձգտում Տիրոջ հետ առողջ հաղորդակցության, ընդունայն է մեր առօրյա ֆիզիկական պահեցողությունը: Չափազանց կարեւոր է, որ մեր Եկեղեցին սովորեցնում է ֆիզիկական ժուժկալության, չափավորության եւ մեղքից անձը հեռու պահելու, վերականգնվելու, մեր աստվածամանությունը մեր կյանքում Աստծո շնորհով նորոգելու, Աստծո խոսքով ճշմարտությունը մտածելու, վճիռներ կայացնելու եւ մեր առօրյայում արդարությունը վերահաստատելու համար:

Այրի կինը, սիրելիներ՛, մեր հոգին է, որ բարեգործությունից, բարիքից եւ Աստծու սիրուց այրիացել է՝ մեղքի հետեւանքով: Մեր հասարակական-սոցիալական կյանքում, մեզ շրջապատող միջավայրում մենք էլ ենք տեսնում մարդկանց, ովքեր որոշումներ են կայացնում իրենց անձի, կյանքի համար, սակայն եսականտրոնությունը, անձնասիրությունը

մղում են սխալ որոշումներ կայացնելու, որովհետեւ այդ անձը բարիքից եւ սիրուց հեռացել է:

Ուրեմն՝ այս կիրակին մեզ ճշմարիտ, անկեղծ աղոթել է սովորեցնում: Աղոթել, սակայն ոչ միայն նյութական ակնկալիքների համար, այլ, մանավանդ, հոգեւոր գանձերի համար: Այսօրվա Ավետարանը մեզ սովորեցնում է, թե ինչպես կարող ենք մեր միտքը մաքրել եւ մաքրագործել՝ փարիսեցու եւ մաքսավորի օրինակով խոնարհվելով, Աստծո առջեւ մեր անկեղծությունը բացելով, անկեղծ կյանքի հայց ունենալով Աստծո հանդեպ եւ մեր կյանքի դատը շահելով Աստծո սիրո շնորհով: Ի՞նչ է աղոթքը, սիրելի՛ հավատացյալներ, եթե ոչ համարձակություն՝ Տիրոջ առջեւ կանգնելու, Տիրոջ հետ մեր հաղորդությունը նորոգելու եւ առողջացնելու այն կապը, որը մեր սայթաքումի, մեղքի ճանապարհով հեռացրել է մեզ հոգեւոր ընկալումներից: Մեր նեղություն, վշտի մեջ աղոթքն այն քաջությունն է, որ մեզ մղում է՝ Տիրոջ առջեւ կանգնելու եւ, ինչու է՛, նաեւ ինքներս մեզ դեմ հանդիման տեսնելու մեր կյանքի սխալներն ու մեղանշումները եւ այդ սխալների համար, այո՛, տրտմելու, նեղվելու եւ ամաչելու. «Ինչպե՞ս կարող էի ես այդքան նյութական, այդքան աշխարհային, այդքան մեղսալի մտածումներ ունենալ, եւ այդ մտածումները կյանքի կոչել»:

Այսպիսով, աղոթքը մեզ երկրից կտրում եւ երկնքի անսահման ոլորտներ է տանում, մեզ Աստծո հետ է հանդիպեցնում: Երբ աղոթում ենք՝ երկիրքն ու երկիրը միանում են, միաբանվում են, որովհետեւ Աստծո սերն ենք ճաշակում: Աղոթքը, սիրելիներ՛, մի յուրահատուկ արվեստ է հոգեւոր կյանքում. ինչպես յուրաքանչյուր արվեստ պետք է սովորենք, այնպես էլ աղոթել եւ մեր կյանքը վարժեցնել աղոթքի պետք է սովորենք: Պետք է խնդրենք Տիրոջից՝ պարգեւելու մեզ աղոթելու շնորհը, առաջնորդելու մեզ իմաստուն կյանքի: Մեծի Պահոց այս ապաշխարություն շրջանը մեզ հիշեցնում է հավիտենական կյանքում Աստծո հետ բնակության մասին, որին մենք պետք է պատրաստվենք պատասխանատվությամբ, հակառակ դեպքում՝ չենք կարող Աստծո հետ միավորությունը ապահովել, քանզի անիրավ դատավորը անզգամ եւ անիրավ էր դարձել, որովհետեւ չէր վախենում Աստծուց եւ չէր ամաչում մարդկանցից, այսինքն՝ տկարացել էր նրա պատասխանատվության զգացումն իր իսկ գործած արարքների հանդեպ, որովհետեւ մենք մեր յուրաքանչյուր արարքով պատասխանատու ենք մեր դիմացինի՝ մեր նմանի առջեւ: Տիրոջ սերը կարտահայտվի այն ժամանակ, երբ մենք մեր արարքներով եւ գործերով

փորձենք վերականգնել բարոլթյունը, արդարությունը, ճշմարտությունն ու մաքրությունը: Այս շրջանը մեզ հրավիրում է ինքնաքննություն՝ ինքնաքննադատության ճանապարհով, եւ երբ աղոթքով, հոգեւոր կյանքի բարիքով վերականգնենք Աստծո հանդեպ մեր երկյուղը, այն ժամանակ պատասխանատվությամբ կվերաբերվենք մարդկանց հանդեպ մեր յուրաքանչյուր արարքին:

Ուրեմն, սիրելի՛ հավատացյալներ, եկեք այն կարճ ժամանակաշրջանը, որ մնացել է մինչեւ Հարության հաղթանակի տոնը, դարձնենք պատրաստության եւ հոգեպես նորոգվելու լավ առիթ. Մեծ Պահքը, կարծեք, մեղքի հետեւանքով մահվան շրջան է, որովհետեւ մեղքի պատճառով մարդը մահ ճաշակեց: Եկե՛ք, ուրեմն, մահվան այս շրջանը վերածենք հոգեւոր կենդանի կյանքի, ապաշխարության խորհրդի մեջ մաքրվելու, բարիք գործելու եւ ուխտի գնալու շրջանի, որպեսզի Տիրոջ կենդանության լույսի, հաղթության տոնի՝ Հարության ժամանակ կարողանանք Տիրոջ հետ հարություն առնել եւ կենդանացնել մեր ներաշխարհը, մեր հոգին արթնացնել, զորացնել եւ մեր մտքի բոլոր վճիռները արդարությամբ, ճշմարտությամբ զարդարել: Տերը թող աղոթքի շնորհը առատացնի մեր կյանքում, թող այդ շնորհը հարատեւ դարձնի, որ մենք մտքի մաքրությամբ կարողանանք մաքսավորի հետ միասին Նրա առջեւ կանգնել: Ապաշխարության շրջանում անդադար կրկնենք.

«Մեղանչեցի, ո՛վ Տեր, Երկնքի ու Քո առջեւ, ողորմությունդ, գթությունդ, սերդ առաքացրո՛ւ իմ կյանքում, որպեսզի Քեզ տեսնեմ, Քեզ հանդիպեմ, Քեզ ճանաչեմ եւ Քեզանով ապրեմ». ամեն:

